

ÅRSRAPPORT 2016

SENTRALT INNTRUKNE RENTEMIDLER

Sentralt inntrukne (nasjonale) rentemidler

Årsrapport 2016

I Leders beretning

Skogeiere skal sette av midler til skogfond ved salg av tømmer. Skogfond er en tvungen fondsavsetning som skal gi skogeiere et bedre grunnlag for å finansiere tiltak med sikte på en bærekraftig forvaltning av skogressursene. Skogeierne har ikke krav på renter av skogfond.

Rentene av skogfondet skal brukes til administrasjon av skogfondsordningen, og til å dekke eventuelle tap i forbindelse med innkreving av pliktig innbetaling til skogfondet. Renter som ikke blir brukt til disse formålene, skal brukes til ulike skogbruksformål etter forskrifter fastsatt av departementet.

Rentemidler trekkes inn for sentral og regional/lokal bruk. Etter forskrift om skogfond skal det være et rådgivende utvalg knyttet til bruken av de sentralt inntrukne rentemidlene og prinsipielle saker knyttet til forvaltningen av rentemidler. I utvalget skal det sitte medlemmer fra skogeierorganisasjonene og skogbruksmyndighetene i fylker og kommuner. Utvalgets sammensetning i perioden har vært:

- Nils Bøhn (vara: Thomas Husum) begge Norges Skogeierforbund
- Erling Bergsaker (vara: Gaute Nøkleholm) begge Norskog
- Berit Sanness, Mjøsen Skog (vara: ubesatt)
- Olav Kornstad, Trysil kommune (vara: Erik T. Bjøre, Krødsherad kommune)
- Kirsten Indgjerd Værdal, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (vara: Una Glende Janson, Fylkesmannen i Vest-Agder)

Utvalget er rådgivende. Det er Landbruksdirektoratet som forvaltningsorgan som har vedtaksmyndighet.

Rentemiddelordningen er hjemlet i lov om skogbruk (skogbrukslova) av 27. mai, 2005 med tilhørende forskrift 3. juli 2006 nr. 881 om skogfond o.a.

Oslo, 19.06.2017

Jørn Rolfsen
administrerende direktør
Landbruksdirektoratet

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- For 2016 ble det trukket inn 4 797 472 kroner fra kommunenes rentemidler.
- Fondets bokførte kapital pr 31.12.2016 var 4 719 204 kroner.
- Resultatet for 2016 var -7 512 173 kroner.
- Renteavkastningen i 2016 var på 138 051 kroner.
- Fondets totale ansvar (bevilget og ennå ikke utbetalt) pr 31.12.2016 var 7 665 000 kroner.
- Fondets disponible kapital (bokført kapital fratrukket bevilgede tilskudd som ikke er utbetalt) var per 31.12.2016 på – 2 945 796 kroner.
- I 2016 innvilget direktoratet nye prosjekter med en tilskuddsramme på 14 633 000 kroner.
- I 2016 ble det utbetalt 10 564 000 kroner til prosjekter, inklusiv 1 198 000 kroner til veiledning i regi av Norskog.

- Rentemiddelutvalget har ikke belastet fondet med møte- eller reisegodtgjørelser i 2016.
- Landbruksdirektoratet har belastet fondet med 163 264 kroner i 2016 for administrasjon.

Vedtekter og retningslinjer ligger tilgjengelige på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet (www.landbruksdirektoratet.no), under 'Eiendom og skog'. Her ligger også generell informasjon om fondet, årsmeldinger, søknadsfrister og prosjektoversikt. I 2016 ble det publisert to nyhetssaker, en som opplyste om søknadsfrister og en som presenterte resultatene av årets tildeling.

III. Årets aktiviteter og resultater

Rammen for beløpet som kan lyses ut som tilskudd i 2016 ble i samråd med utvalget satt til 3,5 mill. kroner. Tilskuddet ble lyst ut på Landbruksdirektoratets hjemmesider den 29. januar med søknadsfrist 3. mars. Det ble parallelt med utlysningen sendt e-post til et utvalg relevante søkere som tidligere har pleid å søke. Det kom inn 16 søknader, herav 3 søknader fra fylker med liten renteinngang. Svar på søknadene ble sendt på e-post til samtlige søkere den 18. april. Direktoratet mottok ingen klager.

Landbruksdirektoratet innvilget den 15. april 10 mill. kroner til rehabilitering av Skogfrøverkets eiendom Birkebeinerveien 11 på Hamar. Rehabiliteringen er helt nødvendig for å kunne fortsette driften. Totalkostnaden var estimert til i underkant av 30 mill. kroner. Finansieringsplanen var utarbeidet av et utvalg sammensatt av representanter for Skogfrøverket, Norges Skogeierforbund, Statskog, Norskog og Planteskolestjenesten samt observatører fra Landbruks- og matdepartementet. I tillegg har dette blitt behandlet i rentemiddelutvalget i desember 2015 som ga sin tilslutning til at det bevilges rentemidler til dette fra rentemidlenes totale beholdning. Landbruksdirektoratet trekker inn ekstraordinære midler til dette i 2017 ved at det tas 12 % av kommunenes ubundne kapital samt at overføringene til skogeierandelslagene reduseres med 8 %. Denne inntrekkingen vil gi direktoratet den nødvendige kapital til å innfri sine forpliktelser. Det ble utbetalt 4 mill. kroner av tilskuddet i 2016. 4 mill. kroner skal utbetales i 2017 og de resterende 2 mill. kroner skal utbetales i 2018.

IV. Styling og kontroll i virksomheten

Det er avholdt ett møte i det rådgivende utvalget for renter av skogfond den 24. november. Kriterier og retningslinjer for utlysning og tildeling av tilskudd fra de nasjonale rentemidlene er drøftet med utvalget og Landbruks- og matdepartementet, og det er gjort noen endringer og justeringer i disse. Rådet ble også orientert om status for rentemidlene når det gjelder rehabiliteringsprosjektet av Skogfrøverket.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Fondets inntekt er inntrekking av kommunenes renteinngang året før. Tradisjonelt har det blitt trukket 20 prosent av dette. Vi forventer fortsatt lavt rentenivå i 2017 og kanskje også i flere år fremover. Det betyr at fondets inntekter kommer til å bli lavere enn det har vært i de foregående år.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommmentar til årsregnskap 2016

Rentemiddelordningen er hjemlet i lov om skogbruk (skogbrukslova) av 27. mai. 2005 med tilhørende forskrift 3. juli 2006 nr. 881 om skogfond o.a. Fondets inntekter er en andel av kommunenes renteinngang, og dette trekkes inn året etter. Rentene av skogfondet skal brukes til administrasjon av skogfundsordningen, og til å dekke eventuelle tap i forbindelse med innkreving av pliktig innbetaling til skogfondet. Renter som ikke blir brukt til disse formålene, skal brukes til ulike næringsmessige fellestiltak i skogbruket og kan gis som tilskudd.

Fondsregnskapet er utarbeidet etter regnskapsprinsippet med tilpasninger. Inntektene bokføres når de faktureres. Utgiftene bokføres når de påløper og betales ved forfall. Det vil si at vi kan ha kundefordringer (faktura som ikke er betalt) og leverandørgjeld ved årsskiftet (påløpte kostnader som ikke er forfalt). Vi fører oversikt over ansvar i fagsystemet og utgiftsfører dette når det utbetales.

Ernst & Young AS er ekstern revisor. Revisjonsberetningen er vedlagt årsrapporten.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og krav fra Landbruks- og matdepartementet i instruks om økonomistyring. Vi bekrefter at fondsregnskapet gir et dekkende bilde av fondets virksomhet.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2016 ble det trukket inn 4 797 472 kroner fra kommunenes rentemidler. I tillegg er det opparbeidet renter på 138 051 kroner. Samlede inntekter til fondet har da vært 4 935 523 kroner, jf. regnskapet og note 1. Samlede utbetalinger fra fondet utgjorde 12 447 696 kroner i 2016. Hovedsakelig gjelder dette utbetaling av tilskudd med 4 797 472 kroner og drift og videreutvikling av fagsystemet ØKS med 1 699 279 kroner. Landbruksdirektoratet er sekretariat for fondet og har belastet fondet med 163 264 kroner.

Periodens resultat er et underskudd på 7 512 173 kroner som gir en redusert bankbeholdning i løpet av året.

Som en følge av at direktoratet har innvilget 10 mill. kroner til rehabilitering av Skogfrøverkets bygning på Hamar var det sentrale rentemiddelfondets disponible kapital ved årsskiftet negativ. Bokført kapital fratrukket bevilgede tilskudd som ikke er utbetalt var da -2 945 796 kroner. Direktoratet har kunnet gjøre dette fordi finansieringen av dette prosjektet skjer fra den samlede beholdningen av rentemidler som også inkluderer beholdningen i kommuner og fylker.

Oslo, 19.06.2017

Jørn Rolfsen
administrerende direktør
Landbruksdirektoratet

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Sentralt inntrukne rentemidler er utarbeidet etter regnskapsloven med tilpasninger.

Oppstillingen av resultatregnskapet viser inntekter og utgifter til fondet og periodens resultat. Oppstillingen av balansen viser fondets eiendeler samt kapital og gjeld.

Fondets inntekter er bundet til nærmere fastsatte formål med varighet utover ett budsjettår. Ansvar (innvilgede prosjekter som enda ikke er kommet til utbetaling) vil fremgå av note 5 og tabeller gjengitt i dette dokumentet, men vil ikke fremgå av balansen.

Fondsregnskap med noter

Resultat

TALL I HELE KRONER	<u>Regnskap 2016</u>	<u>Budsjett 2016</u>	<u>Noter</u>	<u>Regnskap 2015</u>
Tilførsel fra fylkene	4 797 472	4 800 000	1)	7 010 408
Sum inntekter	4 797 472	4 800 000		7 010 408
Revisjon sentrale rentemidler	16 328	20 000	2)	14 750
Administrasjonskostnader	163 264	160 000	3)	159 597
Vedl. og drift av skogfundsordningen	1 699 279	1 600 000	3)	2 900 721
Rentemiddelutvalget	4 825	10 000	4)	0
Tilskudd til fremme av skogbruket	10 564 000	8 140 000	5)	6 791 500
Sum kostnader	12 447 696	9 930 000		9 866 568
Renteinntekter	138 051	240 000		244 411
Netto finansposter	138 051	240 000	6)	224 411
Årsresultat	-7 512 173	-4 890 000		-2 731 749

Balanse

TALL I HELE KRONER	<u>Balanse 2016</u>	<u>Noter</u>	<u>Balanse 2015</u>
DNB	4 719 204	6)	12 231 377
Kundefordringer	-		-
Sum eiendeler	4 719 204		12 231 377
Leverandørgjeld	-		-
Opptjent fondskapital	4 719 204	7)	12 23 377
Sum gjeld og egenkapital	4 719 204		12 231 377

Note 1)

Overføring fra kommunene (Grunnlaget er renter opptjent i 2015).

<u>Fylke</u>	<u>Totalt</u>
Fylke	Beløp
Aust-Agder	273 890
Buskerud	775 005
Hedmark	954 106
Hordaland	9 594
Møre og Romsdal	4 137
Nordland	18 388
Nord-Trøndelag	323 764
Oppland	651 328
Oslo og Akershus	303 299
Rogaland	1 113
Sogn og Fjordans	3 292
Sør-Trøndelag	154 202
Telemark	478 240
Vest-Agder	108 734
Vestfold	339 250
Østfold	399 130
Totalt	4 797 472

Note 2)

Regnskapet revideres av Ernst & Young og utgiftene belastes ordningen.

Note 3)

I tildelingsbrev av 9.2.2016 er det gitt fullmakt til å bruke inntil 1 400 000 kroner på vedlikehold av fagsystemene og inntil 200 000 kroner til fagsamlinger for Fylkesmannen. I tillegg er det i brev datert 11.4.2016 overført 99 279 kroner av ubrukt bevilgning fra 2015.

Note 4)

Reisekostnader og møtemat for rentemiddelutvalget. Det utbetales reisekostnader i henhold til statens reiseregulativ.

Note 5)

Beskrivelse	Inngående ansvar	Bevilget	Utbetalt	Utgående ansvar
Finnmark 2016 - fylker med liten rentinngang	0	55 000	55 000	0
Sogn og Fjordane 2016 - fylker med liten rentinngang	0	25 000	25 000	0
Troms 2016 - fylker med liten rentinngang	0	160 000	160 000	0
EFNS Norge 2016	50 000	0	0	50 000
Norges skogeierforbund - Flaskehalsundersøkelser	300 000	0	0	300 000
Skogfrøverket - Frøplantasjeprogram 2014-2018	500 000	540 000	1 040 000	0
Norges skogeierforbund – ressursdata/flaskehalsundersøkelse	200 000	0	200 000	0
Skognæringa kyst - Informasjonsspredning og kunnskapsløft	575 000	0	0	575 000
Kvinner i skogbruket - skogens ambassadører	112 500	500 000	487 500	125 000
Skogmuseet - Nordisk skoghistorisk konferanse	0	40 000	40 000	0
Skogkurs - Ny skogfondskalkulator på nett	400 000	0	400 000	0
Norskog - Produksjon av ny Skoghåndbok	53 500	0	53 500	0
Skogselskapet - Utadrettede prosjekter og tiltak	0	1 700 000	1 700 000	0
Spydeberg kommune m fl - Prosjekt skjøtsel svartelistearter	0	115 000	0	115 000
Skogfrøverket - Rehabilitering av Birkebeinerveien 11	0	10 000 000	4 000 000	6 000 000
Grønn NæringsKompetanse - Oppbygging av rådgivertjeneste	275 000	300 000	275 000	300 000
Skogkurs - Skattefaglig beslutningsverktøy	200 000	0	0	200 000
Skogmuseet - Det fantastiske treet	750 000	0	750 000	0
Zero Emission - Skog som klimaløsning	180 000	0	180 000	0
Norskog - Veiledning i regi av Norskog 2016	0	1 198 000	1 198 000	0
Totalt	3 596 000	14 633 000	10 564 000	7 665 000

* Viser til tekst i kapittel III. Årets aktiviteter og resultater, andre avsnitt og kapittel VI. Årsregnskap, Vurdering av vesentlige forhold, tredje avsnitt. Dette blir finansiert ved at vi trekker inn ekstra midler i 2017. Det trekkes inn 12 prosent av kommunenes ubundne kapital pr 31.12.2016 samt en reduksjon i overføringene til skogeierandelslagene med 8 prosent.

Note 6)

Fondets midler er plassert på rentebærende konto i DNB.

Note 7)

TALL I HELE KRONER	Beløp
Egenkapital 1.1.	12 231 377
Årets resultat	-7 512 173
Egenkapital 31.12.	4 719 204

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til Landbruksdirektoratet

Uttalelse om revisjonen av regnskap for nasjonale rentemidler av skogfond

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for nasjonale rentemidler av skogfond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2016. Regnskapet består av balanse og resultatregnskap for regnskapsåret per denne datoen, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til de nasjonale rentemidlene av skogfond pr 31.12.2016, i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i noter.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering – Grunnlag for regnskapsavleggelse og begrensning av distribusjon

Vi gjør oppmerksom på noter til regnskapsoppstillingen, som beskriver grunnlaget for regnskapsavleggelsen. Regnskapsoppstillingen er utarbeidet for å gi informasjon til Landbruksdirektoratet. Som et resultat av dette, er regnskapsoppstillingen ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår konklusjon er ikke modifisert som følge av dette.

Ledelsens ansvar for regnskapsoppstillingen

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i noter og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et regnskapsoppstillingen som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må ledelsen ta standpunkt til evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle eller legge ned ordningen, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med ordningens finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å

anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på intern kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Hønefoss 06.07.2017
ERNST & YOUNG AS

Eli Vik
statsautorisert revisor

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 8140 Dep, 0033 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

www.landbruksdirektoratet.no